

Aleksis K – Sunnuntai-Kaleva 27.4.

Pulaska-Oulu

Nyt on tutkimuksillakin selvitetty se, mikä on silmämääräisesti näyttänyt tosiasialta: Oulussa on huomattavasti enemmän lihavia ihmisiä kuin esimerkiksi Helsingissä tai Tampereella. Oululaisiakin lihavampia ovat tosin muut pohjoissuomalaiset, joista joka viidennen painoindeksi on vähintään 30. Tuo raja ylittyy esimerkiksi silloin, kun henkilö painaa senttaalin, vaikka on vain kolme kyynärää pitkä.

On tietysti hienoa, että taas kerran pohjoissuomalaiset päihittävät etelän varekset, tällä kertaa siis painoindekseissä. Syitä on epäilemättä useitakin, joista on hyödyllistä käsitellä tärkeimmät. Osan pohjoisen ja etelän painoeroista selittää pelkkä sijainti, kotipaikan leveysaste. On tunnettu tosiasia, että niin sanottu putoamiskiihtyvyys on sekä pohjois- että etelänavalla noin puoli prosenttia suurempi kuin päiväntasaajalla. Oulu ja Helsinki eivät ole millään noista leveysasteista, mutta sen verran etäällä toisistaan, että satakiloinen helsinkiläinen saattaa hyvinkin painaa Oulussa esimerkiksi jotain 100,3 kiloa pelkästään suuremman putoamiskiihtyvyyden takia.

Leveyspiiriä enemmän vaikuttaa ilmasto, joka on pohjoisessa kylmempi kuin etelässä. Tästä johtuu sellainen luonnollinen ilmiö, että Oulussa tarvitaan läskiä lämmikkeeksi enemmän kuin Helsingissä tai Tampereella. Sama ilmiöhän näkyy eläimillä karvapeitteessä siten, että pohjoisen sudet, ketut ja karhut ovat selvästi paksukarvaisempia turjakkeita kuin eteläiset lajitoverinsa.

Eräs varteenotettava selitys oululaisten painoindeksille on se, että Oulussa osataan ja älykauppa on aina ollut vientivoittoista – täältä siis lähtee maailmalle enemmän järkeä kuin tänne tulee muualta. Painoeroissa tämä näkyy tietysti sillä lailla, että vaikka oululaisen vartalomassa ei poikkeaisikaan muista, hänen aivonsa painavat keskimääräistä enemmän,

Kaikkia maantieteellisiä painoeroja ei kuitenkaan voida selittää pelkillä aivoilla, ilmastolla tai painovoimavaihteluilla. Siitä ei päästä mihinkään, että ratkaisevin tekijä on ravinto, tarkemmin sanottuna eri paikkakuntien perinneruoat. On hyvin järkeenkäypää, että oululaiset ja muut pohjoissuomalaiset voivat pulskasti, koska he saavat ravinnokseen kunnollista evästä, kuten rössyä, jankkia, rönttösiä, puikulapottuja, kampsuja, poronkäritystä ja korpirojua. Sen sijaan helsinkiläiset, joilla ei ole perinneruokia olemassakaan, joutuvat kituuttamaan kaiken maailman susheilla, soijalla, salaateilla ja kivennäisvesillä, joten ei ihme, jos he nälkiintyvät. Koska myös tamperelaiset ovat kitukasvuisempia kuin oululaiset, samalla tulee todistetuksi sekin ikuisuuskysymys, että rössy on tukevampaa ruokaa kuin musta makkara.

